

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Liber Officialis Seu Agendorum Pastoralium S. Trevirensis Ecclesiae

Johann Hugo <Trier, Erzbischof>

Mogvntiae, 1688

De visitatione & Cura infirmorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75322)

nem mentis, & corporis, & ad omnium absolutionem culparum, ad munimen, & defensionem contra jacula immundorum spirituum, custodiatque te Jesus, & perducatur te ad vitam æternam. Amen.

Dominus Jesus Christus apud te sit, ut te defendat, intra te sit, ut te conservet, super te sit, ut te benedicat. Qui cum Patre, & Spiritu sancto vivit & regnat Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

DE VISITATIONE ET CURA INFIRMORUM.

Parochus in primis meminisse debet, non postremas esse muneris sui partes, ægrotantium curam habere. Quare cum primùm noverit, quempiam ex fidelibus curæ suæ commissis ægrotare, non expectabit, ut ad eum vocetur, sed ultrò ad illum accedat; idque non semel tantùm, sed sæpiùs, quatenus opus fuerit: horteturque parochiales suos, ut ipsum admoneant, cum aliquem in parochia sua ægrotare contigerit, præcipuè si morbus gravior fuerit.

Quod si Parochus legitimè impeditus, infirmorum, ut quando plures sunt, visitationi interdum vacare non potest; id præstandum curabit per alios Sacerdotes, si quos habet in parochia sua, aut saltem per laicos homines pios, & Christianâ pietate præditos.

Eorum verò præcipuam curam geret, qui humanis auxiliis destituti, benigni, ac providi Pastoris charitatem, & operam requirunt. Quibus si non potest ipse succurrere de suo, & Eleemosynas illis, prout debet, si facultas suppetit, erogare, quantum fieri potest, sive per charitatis, vel alterius nominis confraternitatem, si in ea Civitate vel loco fuerit, sive per privatas sive per publicas collectas

lectas & eleemosynas, illorum necessitatibus succurrendum curabit.

Inprimis autem spiritualem ægrotantium curam suscipiat, omnemque diligentiam in eo ponat, ut in via salutis eos dirigat, atque à diabolicis insidiis salutarium adjumentorum præsidio defendat, ac tueatur.

Accedat autem ad ægrotum ita paratus, ut in promptu habeat argumenta ad persuadendum apta; ac præsertim Sanctorum exempla, quæ plurimum valent; quibus eum in Domino consoletur, excitet, ac recreet. Horteturque ut omnem spem suam in Deo ponat, peccatorum suorum poeniteat, divinamque misericordiam imploret, & infirmitatis poenas, tanquam paternam Dei visitationem, patienter ferat, & ad salutem suam provenisse credat, ut vitam suam, moresque melius instituat.

Deinde quâ par est prudentiâ & charitate hominem ad sacram Confessionem inducat, & confitentem audiat, etiamsi velit totius vitæ peccata confiteri; ac si opus fuerit, tam infirmo, quàm ejus familiaribus vel propinquis in memoriam revocet, quod Lateranensis Concilii, ac plurimum summorum Pontificum decretis, præcipitur sub gravibus poenis, ne Medici ultra tertiam vicem ægrotos visitent, nisi prius ipsis certo constet, illos confessionis Sacramento ritè expiatis fuisse.

Illud præterea diligenter servari curabit, ne quis pro corporali salute aliquid ægroto suadeat, vel adhibeat, quod in detrimentum animæ convertatur.

Ubi verò periculum imminet; Parochus monebit ægrotum, ne Dæmonum astutiâ, neque medicorum pollicitationibus, neque propinquorum, aut amicorum blanditiis se ullo modo decipi sinat; quo minùs ea, quæ ad animæ salutem pertinent, opportunè procuret, & quâ par est devotione & celeritate, sancta Sacramenta, dum sana mens est, integrique sensus, religiosè suscipiat, citra fallacem illam ac perniciosam procrastinationem, quæ plurimos ad æterna supplicia perduxit, indiesque fallente Diabolo perducit.

Videbit denique sacerdos, quibus potissimum tentationibus aut pravis opinionibus æger sit subjectus; eique, prout opus fuerit, apta remedia prudenter adhibebit.

Sacras imagines Christi Domini crucifixi, beatæ Mariæ Virginis, & Sancti, quem æger præcipuè veneratur, ob oculos ejus apponi curabit. Vasculum item adsit aquæ benedictæ, quâ frequenter aspergatur.

Proponet etiam ægrotanti, prout ejus conditio feret, aliquas breves orationes, & pias mentis ad Deum excitationes; præsertim versiculos è psalmorum libro, vel orationem Dominicam, & salutationem Angelicam, Symbolum Fidei, vel Passionis Domini nostri meditationem, & Sanctorum martyria & exempla, ac coelestis gloriæ beatitudinem. Hæc tamen opportunè & discretè suggerantur, ne ægroto molestia, sed levamen afferatur.

Consoletur infirmum, dicens, se pro eo in Missæ sacrificio, & aliis precibus oraturum, curaturumque, ut alii itidem pro eo faciant, idque reipsâ præstabit.

Hortetur denique, ut si convaluerit, ante omnia ad Ecclesiam veniat, ubi Deo gratias agat de restituta valetudine, & sacram communionem piè suscipiat, ac deinceps meliorem vitæ disciplinam teneat. *in mala illud Jois 5. ecce sanus factus es: jam noli peccare ne deturms quid tibi contingat.*

*Cursiv.
periculose*

Sacerdos infirmi cubiculum ingressus, primum dicat:

Pax huic domui. **R.** Et omnibus habitantibus in ea.

Mox infirmum, & cubiculum aspergat aquâ benedictâ, dicens
Antiphonam.

Asperges me Domine &c.

Kyrie eleison. **C**hriste eleison. **K**yrie eleison.

Pater noster &c.

Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvum (**salvam**) fac servū tuum (**ancillam tuam**)

R. Deus meus sperantem in te.

V. Mitte

✠. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

R: Et de Sion tuere eum (eam)

✠. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Dominus vobiscum. &c.

Oremus.

Deus, cui est proprium misereri semper, & parcere: suscipe deprecationem nostram: ut nos, & hunc famulum tuum (hanc famulam tuam) quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

Deus infirmitatis humanæ singulare præsidium, auxilii tui super infirmum famulum tuum (infirmam famulam tuam) ostende virtutem, ut ope misericordiæ tuæ adjunctus (adjuta) Ecclesiæ tuæ sanctæ incolumis repræsentari mereatur.

Concede hunc famulum tuum (hanc famulam tuam) quæsumus Domine Deus, perpetuam mentis & corporis sanitate gaudere; & gloriosam beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, à præfenti liberari tristitia, & æternam perfrui lætitiâ. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Deinde infirmo exhibeat crucem osculandam, oretque cum illo sequentia:

Ich bitte dich an/ O mein gecreuzigter Iesu/ und benedene dich: dann durch dein heilig Creuß hastu meine arme Seel erlöst.

N 2

Postea

Postea ex formulis supra positis prælegere poterit actum fidei, spei, aut charitatis, illo que, vel illis actibus absolutis, si ita videatur, discursu quopiam pio animum infirmi erigere ante abitum suum poterit.

si infirmus id desideret
Demum sacerdos imponat dexteram manum super caput infirmi, & dicat:

Super ægros manus imponent, & benè habebunt. Jesus Mariæ filius, mundi salus, & Dominus, meritis, & intercessione *Beate Virginis* sanctorum Apostolorum suorum Petri & Pauli, & omnium Sanctorum, sit tibi clemens, & propitius. Amen.

Dominus vobiscum.

Sequentia S. Evangelii secundum Matthæum.

*Matth.
cap. 8.*

In illo tempore: cum introisset Jesus Capharnaum, accessit ad eum Centurio, rogans eum, & dicens: Domine, puer meus jacet in domo paralyticus, & malè torquetur: Et ait illi Jesus: Ego veniam, & curabo eum. Et respondens Centurio ait: Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, & sanabitur puer meus. Nam & ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, & dico huic: vade, & vadit; & alii, veni, & venit; & servo meo: fac hoc, & facit. Audiens autem Jesus, miratus est, & sequentibus se dixit: Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israël. Dico autem vobis, quod multi ab oriente, & occidente venient, & recumbent cum Abraham, & Isaac, & Jacob in regno

regno coelorum: filii autem regni ejicientur in tenebras exteriores: ibi erit fletus, & stridor dentium. Et dixit Jesus Centurioni: Vade, & sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer in illa hora. **R.** Deo gratias.

Postea benedicens infirmum subjungat, dicens:

Benedictio Dei omnipotentis Patris **H**, & Filii, & Spiritus sancti, descendat super te, & maneat semper. **R.** Amen.

MODUS JUVANDI MORIENTES.

Primò, si ægrotus indulgentiam, legitimâ authoritate concessam, consequi possit, eam illi reducat ad mentem, proponatque, quid ad eam consequendam agi debeat: præsertim, ut contrito corde sanctissimum nomen Jesu semel vel sæpius invocet.

Secundò porrigendus est cereus accensus ægrotò, & sequens oratio pro agonizante, seu ex persona ipsius recitabitur, facie ad Christum crucifixum conversâ.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui pro me in agone montis olivarum, sanguinem simul, & aquam largiter desudans, & in oratione decumbens, cum clamore valido & lacrymis te ipsum offerens, exauditus es pro reverentia tua; & pro me exauditus: pietatis tuæ abundantiam supplex adoro, & obsecro; ut hanc mihi luctam, tui certaminis merito efficias salutarem. Ignosce peccatis meis, & mitte mihi Angelum confortantem, qui adversus fathanicas potestates me tueatur, qui Diaboli vires con-